

Excursieverslag Rozenburg – 27 juni 2009

Oscar Vorst, Frank van Nunen, Gert van Ee, Cor Borghouts,
Harry Boonstra, Jan Muilwijk & Fons Heetman

De Landtong van Rozenburg vormt een eigenaardige snipper natuur temidden van de Rotterdamse havens. Het bijna 100 hectare grote gebied ligt ingeklemd tussen de Nieuwe Waterweg en het Calandkanaal. De grond die bij het graven van dit kanaal vrijkwam werd hier opgespoten. Het gebied kent aanzienlijke hoogteverschillen: droge zandige gronddepots met een duinachtige begroeiing worden afgewisseld door lagergelegen vochtige tot natte gebieden, moerassige ruigtes en wilgenstruweel. Ook zijn er enkele plasjes. Het gebied is voor een deel sterk verruigd en er is deels ook spontane bosontwikkeling zichtbaar. Sinds enige tijd graast er een kleine kudde Schotse Hooglanders.

Door de geïsoleerde ligging als een natuureiland in een zee van havens en industrieterreinen en het overwegend ruige karakter waren de verwachtingen niet erg groot. Het aantal deelnemers dat was komen opdagen was dan ook beperkt. Toch werden er ruim 250 soorten kevers verzameld, goeddeels gewonere soorten maar ook een aantal dat vermelding verdient.

Het schrijvertje *Gyrinus paykulli* is een schaarse soort die voornamelijk in het kustgebied voorkomt. Iets dergelijks geldt ook voor de waterroofkever *Hygrotus nigrolineatus*, een soort van pionierssituaties.

In de Hooglandermest werden maar liefst 11 soorten *Aphodius* aangetroffen, waaronder *A. sticticus* een soort die vooral in de kuststreek te vinden is. Onder de mest-bewonende *Cercyon*-soorten viel een exemplaar van *C. laminatus* op, een soort die in de regel op licht wordt verzameld. *Oxytelus nitidulus* is een zeldzame mestbewonende kortschild die de laatste jaren weer regelmatig wordt waargenomen.

Verder verdienen vermelding de kortschilden *Pseudomedon obsoletus* en *Philonthus micantoides*, beide verzameld in een begraasd moerasje, en *Aleochara cuniculorum* waarvan een exemplaar onder een dode gans werd aangetroffen. Op deze plek werden ook de spektoren *Dermestes undulatus* en *D.*

De waterroofkever *Hygrotus nigrolineatus* valt door zijn zwart-gele tekening nauwelijks op boven een kale zandbodem

haemorrhoidalis verzameld. Het haantje *Phyllotreta punctulata* is een zeldzame diertje dat recent alleen uit Limburg bekend is. Ook *Psylliodes chrysocephalus* waarvan een exemplaar werd geslept van een ruig grasland was recentelijk niet uit Zuid-Holland bekend. De snuitkever *Limobius mixtus* werd verzameld van zijn voedselplant, reigersbek.

Rondom een uitdrogende, kale poel zoekt Hans Huijbregts mestkevers in de mest van hooglanders.

Tabel 1. Lijst van aangetroffen keversoorten tijdens de excursie van 27 juni 2009 naar de Landtong van Rozenburg.

De afkortingen voor de waarnemers zijn: HB = Harry Boonstra, CB = Cor Borghouts, GE = Gert van Ee, FH = Fons Heetman, JM = Jan Muilwijk, FN = Frank van Nunen, OV = Oscar Vorst en Div = meer dan drie waarnemers.

Taxon	Waarnemers		
GYRINIDAE		DYTISCIDAE	
<i>Gyrinus paykulli</i> Ochs	GE HB	<i>Hyphydrus ovatus</i> (L.)	GE HB
HALIPLIDAE		<i>Hydrovatus cuspidatus</i> (Kunze)	GE
<i>Peltodytes caesus</i> (Duft.)	FN GE HB	<i>Hygrotus impressopunctatus</i> (Schall.)	GE HB
<i>Haliphus lineatocollis</i> (Marsh.)	FN GE HB	<i>Hygrotus nigrolineatus</i> (Stev.)	GE HB
<i>Haliphus ruficollis</i> (Deg.)	HB	<i>Hygrotus inaequalis</i> (F.)	Div.
<i>Haliphus immaculatus</i> Gerh.	FN GE HB	<i>Hydroporus angustatus</i> Sturm	FN HB
<i>Haliphus apicalis</i> Thoms.	GE	<i>Hydroporus palustris</i> (L.)	FN GE HB
NOTERIDAE		<i>Hydroporus striola</i> (Gyll.)	GE
<i>Noterus clavicornis</i> (Deg.)	FN GE HB	<i>Hydroporus erythrocephalus</i> (L.)	GE
PAELOBIIDAE		<i>Graptodytes pictus</i> (F.)	FN GE
<i>Hygrobia hermanni</i> (F.)	GE HB	<i>Laccophilus minutus</i> (L.)	Div.
		<i>Copelatus haemorrhoidalis</i> (F.)	GE

<i>Agabus bipustulatus</i> (L.)	FN GE HB	<i>Helophorus aequalis</i> Thoms.	GE
<i>Ilybius subaeneus</i> Er.	GE	<i>Helophorus brevipalpis</i> Bed.	Div.
<i>Rhantus suturalis</i> (Macl.)	FN	<i>Helophorus cf strigifrons</i> Thoms.	GE
<i>Rhantus frontalis</i> (Marsh.)	GE HB	<i>Helophorus minutus</i> F.	GE HB
<i>Colymbetes fuscus</i> (L.)	FN	HYDROPHILIDAE	
<i>Graphoderus cinereus</i> (L.)	GE HB	<i>Coelostoma orbiculare</i> (F.)	FN GE
<i>Dytiscus circumflexus</i> F.	HB	<i>Cercyon ustulatus</i> (Preysl.)	GE HB
<i>Cybister lateralimarginalis</i> (Deg.)	HB	<i>Cercyon impressus</i> (Sturm)	OV
CARABIDAE		<i>Cercyon haemorrhoidalis</i> (F.)	OV
<i>Omophron limbatum</i> (F.)	FN	<i>Cercyon melanocephalus</i> (L.)	CB FN OV
<i>Elaphrus cupreus</i> Duft.	FN JM OV	<i>Cercyon marinus</i> Thoms.	GE
<i>Elaphrus riparius</i> (L.)	Div.	<i>Cercyon bifenestratus</i> Küst.	GE
<i>Loricera pilicornis</i> (F.)	JM OV	<i>Cercyon laminatus</i> Shp.	OV
<i>Clivina fossor</i> (L.)	JM	<i>Cercyon quisquilius</i> (L.)	OV
<i>Dyschirius politus</i> (Dej.)	JM	<i>Cercyon pygmaeus</i> (Ill.)	FN OV
<i>Dyschirius tristis</i> Steph.	FN OV	<i>Cercyon sternalis</i> (Shp.)	GE
<i>Dyschirius globosus</i> (Hbst.)	FN JM	<i>Megasternum concinnum</i> (Marsh.)	FN
<i>Bembidion properans</i> (Steph.)	JM	<i>Cryptopleurum minutum</i> (F.)	FN
<i>Bembidion bipunctatum</i> (L.)	FN	<i>Anacaena limbata</i> (F.)	FN GE HB
<i>Bembidion varium</i> (Ol.)	JM	<i>Anacaena lutescens</i> (Steph.)	FN
<i>Bembidion semipunctatum</i> (Donov.)	FN	<i>Anacaena bipustulata</i> (Marsh.)	GE HB
<i>Bembidion femoratum</i> Sturm	JM OV	<i>Laccobius bipunctatus</i> (F.)	GE HB
<i>Bembidion illigeri</i> Net.	FN JM	<i>Laccobius minutus</i> (L.)	FN GE HB
<i>Bembidion fumigatum</i> (Duft.)	JM OV	<i>Helochares lividus</i> (Forst.)	FN GE HB
<i>Bembidion assimile</i> Gyll.	JM OV	<i>Enochrus quadripunctatus</i> (Hbst.)	FN
<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (L.)	FN JM	<i>Enochrus testaceus</i> (F.)	FN GE HB
<i>Bembidion articulatum</i> (Panz.)	FN JM	<i>Chaetarthria seminulum</i> (Hbst.)	FN
<i>Bembidion guttula</i> (F.)	JM	<i>Hydrophilus piceus</i> (L.)	GE HB
<i>Bembidion lunulatum</i> (Geoffr.)	FN JM OV	HISTERIDAE	
<i>Anisodactylus binotatus</i> (F.)	JM	<i>Saprinus semistriatus</i> (Scriba)	OV
<i>Harpalus affinis</i> (Schrank)	FN	HYDRAENIDAE	
<i>Harpalus anxius</i> (Duft.)	FN	<i>Ochthebius minimus</i> (F.)	HB
<i>Stenolophus mixtus</i> (Hbst.)	FN JM OV	<i>Limnebius nitidus</i> (Marsh.)	FN GE HB
<i>Acupalpus flavicollis</i> (Sturm)	JM	LEIODIDAE	
<i>Acupalpus dubius</i> Schilsky	FN OV	<i>Ptomaphagus cf medius</i> (Rey)	OV
<i>Anthracus consputus</i> (Duft.)	OV	<i>Anisotoma humeralis</i> (F.)	FH
<i>Pterostichus vernalis</i> (Panz.)	JM	SILPHIDAE	
<i>Pterostichus nigrita</i> (Payk.)	JM	<i>Nicrophorus vespillo</i> (L.)	OV
<i>Pterostichus minor</i> (Gyll.)	CB FN JM	<i>Thanatophilus sinuatus</i> (F.)	OV
<i>Pterostichus niger</i> (Schall.)	FN	STAPHYLINIDAE	
<i>Calathus erratus</i> (Sahlb.)	JM	<i>Oxytelus laqueatus</i> (Marsh.)	OV
<i>Agonum marginatum</i> (L.)	JM	<i>Anotylus rugosus</i> (F.)	GE
<i>Agonum viduum</i> (Panz.)	FN JM	<i>Anotylus nitidulus</i> (Grav.)	OV
<i>Agonum thoreyi</i> Dej.	FN JM	<i>Anotylus tetracarينات</i> (Block)	OV
<i>Amara lunicollis</i> Schdte.	FN	<i>Platystethus cf cornutus</i> (Grav.)	OV
<i>Amara aenea</i> (Deg.)	FN	<i>Platystethus alutaceus</i> Thoms.	CB OV
<i>Amara lucida</i> (Duft.)	FN	<i>Bledius longulus</i> Er.	CB
<i>Paradromius linearis</i> (Ol.)	FN	<i>Stenus comma</i> Lec.	FN
<i>Philorhizus melanocephalus</i> (Dej.)	OV	<i>Stenus clavicornis</i> (Scop.)	OV
<i>Syntomus foveatus</i> (Geoffr.)	CB	<i>Stenus boops</i> Ljungh	FN OV
<i>Syntomus truncatellus</i> (L.)	FN	<i>Stenus fulvicornis</i> Steph.	OV
HELOPHORIDAE		<i>Stenus pallipes</i> Grav.	OV

<i>Paederus fuscipes</i> Curt.	FN OV	<i>Dryops luridus</i> (Er.)	GE HB
<i>Paederus riparius</i> (L.)	Div.	HETEROCERIDAE	
<i>Pseudomedon obsoletus</i> (Nordm.)	OV	<i>Heterocerus fenestratus</i> (Thunb.)	GE
<i>Phacophallus parumpunctatus</i> (Gyll.)	OV	ELATERIDAE	
<i>Gyrohypnus punctulatus</i> (Payk.)	OV	<i>Agriotes lineatus</i> (L.)	OV
<i>Xantholinus linearis</i> (Ol.)	OV	<i>Adrastus pallens</i> (F.)	CB FN OV
<i>Philonthus albipes</i> (Grav.)	CB	CANTHARIDAE	
<i>Philonthus intermedius</i> (Lacord.)	OV	<i>Cantharis lateralis</i> L.	OV
<i>Philonthus cruentatus</i> (Gm.)	OV	<i>Cantharis livida</i> L.	FN OV
<i>Philonthus varians</i> (Payk.)	OV	<i>Cantharis cryptica</i> Ashe	OV
<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyll.)	OV	<i>Rhagonycha fulva</i> (Scop.)	FN OV
<i>Philonthus discoideus</i> (Grav.)	OV	<i>Silis ruficollis</i> (F.)	FN GE OV
<i>Philonthus parvicornis</i> (Grav.)	OV	DERMESTIDAE	
<i>Philonthus micantoides</i> Benick & Lohse	OV	<i>Dermestes undulatus</i> Brahm	OV
<i>Philonthus marginatus</i> (Müll.)	OV	<i>Dermestes haemorrhoidalis</i> Küst.	OV
<i>Gabrius breviventer</i> (Sperk)	OV	ANOBIIDAE	
<i>Tachinus rufipes</i> (L.)	OV	<i>Anobium punctatum</i> (Deg.)	OV
<i>Myllaena intermedia</i> Er.	OV	DASYTIDAE	
<i>Thinonoma atra</i> (Grav.)	OV	<i>Dasytes plumbeus</i> (Müll.)	CB OV
<i>Nehemitropia lividipennis</i> (Mannh.)	OV	MALACHIIDAE	
<i>Atheta elongatula</i> (Grav.)	OV	<i>Malachius bipustulatus</i> (L.)	CB
<i>Atheta malleus</i> Joy	OV	<i>Cordylepherus viridis</i> (F.)	FN OV
<i>Atheta luteipes</i> (Er.)	OV	KATERETIDAE	
<i>Atheta amicula</i> (Steph.)	OV	<i>Brachypterus urticae</i> (F.)	OV
<i>Atheta celata</i> (Er.)	OV	<i>Brachypterus glaber</i> (Newm.)	OV
<i>Atheta crassicornis</i> (F.)	OV	NITIDULIDAE	
<i>Atheta atramentaria</i> (Gyll.)	OV	<i>Meligethes aeneus</i> (F.)	CB OV
<i>Atheta longicornis</i> (Grav.)	OV	<i>Meligethes rotundicollis</i> Bris.	OV
<i>Aleochara curtula</i> (Goeze)	OV	<i>Meligethes ovatus</i> Sturm	OV
<i>Aleochara sparsa</i> Heer	CB OV	<i>Meligethes symphyti</i> (Heer)	OV
<i>Aleochara lanuginosa</i> Grav.	OV	<i>Meligethes planiusculus</i> (Heer)	CB OV
<i>Aleochara cuniculorum</i> Kr.	OV	<i>Omosita colon</i> (L.)	FN
SCARABAEIDAE		PHALACRIDAE	
<i>Onthophagus nuchicornis</i> (L.)	FH FN OV	<i>Olibrus affinis</i> (Sturm)	OV
<i>Onthophagus similis</i> (Scriba)	Div.	BYTURIDAE	
<i>Oxyomus sylvestris</i> (Scop.)	OV	<i>Byturus tomentosus</i> (Deg.)	FN
<i>Aphodius fossor</i> (L.)	CB FN OV	COCCINELLIDAE	
<i>Aphodius haemorrhoidalis</i> (L.)	FN OV	<i>Coccidula scutellata</i> (Hbst.)	GE
<i>Aphodius rufipes</i> (L.)	CB FN OV	<i>Coccidula rufa</i> (Hbst.)	FN HB OV
<i>Aphodius pusillus</i> (Hbst.)	FN OV	<i>Rhizophobus litura</i> (F.)	CB FN
<i>Aphodius foetidus</i> (Hbst.)	CB FN OV	<i>Rhizophobus chrysomeloides</i> (Hbst.)	CB
<i>Aphodius fimetarius</i> (L.)	CB FN OV	<i>Adalia decempunctata</i> (L.)	CB OV
<i>Aphodius foetens</i> (F.)	FN	<i>Coccinella septempunctata</i> L.	CB FN
<i>Aphodius ater</i> (Deg.)	FN OV	<i>Harmonia axyridis</i> (Pall.)	CB FN OV
<i>Aphodius ictericus</i> (Laich.)	CB FN OV	<i>Calvia quatuordecimguttata</i> (L.)	OV
<i>Aphodius rufus</i> (Moll)	CB FN	<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i> (L.)	FN OV
<i>Aphodius granarius</i> (L.)	OV	LATRIDIIDAE	
<i>Serica brunna</i> (L.)	OV	<i>Enicmus transversus</i> (Ol.)	OV
SCIRTIDAE		ZOPHERIDAE	
<i>Cyphon coarctatus</i> Payk.	FN	<i>Bitoma crenata</i> (F.)	FH
<i>Cyphon laevipennis</i> Tourn.	Div.	TENEBRIONIDAE	
DRYOPIDAE		<i>Lagria hirta</i> (L.)	FN OV

<i>Melanimon tibiale</i> (F.)	FN	<i>Psylliodes dulcamarae</i> (Koch)	OV
OEDEMERIDAE		BRENTIDAE	
<i>Oedemera lurida</i> (Marsh.)	CB FN OV	<i>Ceratapion onopordi</i> (Kirby)	CB
SALPINGIDAE		<i>Ceratapion gibbirostre</i> (Gyll.)	FN OV
<i>Lissodema denticolle</i> (Gyll.)	FH	<i>Protapion nigrirtarse</i> (Kirby)	CB
<i>Salpingus planirostris</i> (F.)	OV	<i>Protapion trifolii</i> (L.)	FN
CERAMBYCIDAE		<i>Protapion apricans</i> (Hbst.)	CB
<i>Clytus arietis</i> (L.)	OV	<i>Catapion pubescens</i> (Kirby)	CB
CHRYSOMELIDAE		<i>Ischnopterapion virens</i> (Hbst.)	CB
<i>Cryptocephalus ocellatus</i> Drap.	OV	CURCULIONIDAE	
<i>Cryptocephalus fulvus</i> (Goeze)	CB FN OV	<i>Phyllobius virideaeris</i> (Laich.)	FN OV
<i>Gastrophysa viridula</i> (Deg.)	CB FN OV	<i>Philopodon plagiatus</i> (Schall.)	FN
<i>Phaedon armoraciae</i> (L.)	FN	<i>Sitona humeralis</i> Steph.	OV
<i>Plagioderma versicolora</i> (Laich.)	OV	<i>Chlorophanus viridis</i> (L.)	FN OV
<i>Phratora vulgatissima</i> (L.)	OV	<i>Bagous subcarinatus</i> Gyll.	FN
<i>Agelastica alni</i> (L.)	OV	<i>Anthonomus rubi</i> (Hbst.)	FN
<i>Phyllotreta undulata</i> (Kutsch.)	FN	<i>Hypera meles</i> (F.)	CB
<i>Phyllotreta punctulata</i> (Marsh.)	FN	<i>Hypera postica</i> (Gyll.)	OV
<i>Apthona euphorbiae</i> (Schrank)	OV	<i>Limobius mixtus</i> (Boh.)	OV
<i>Longitarsus jacobaeae</i> (Wtrh.)	FN	<i>Rhinoncus inconspicuous</i> (Hbst.)	FN
<i>Altica</i> sp.	OV	<i>Micrelus ericae</i> (Gyll.)	OV
<i>Neocrepidodera transversa</i> (Marsh.)	CB FN	<i>Ceutorhynchus contractus</i> (Marsh.)	FN OV
OV		<i>Ceutorhynchus erysimi</i> (F.)	OV
<i>Neocrepidodera ferruginea</i> (Scop.)	CB FN OV	<i>Ceutorhynchus sulcicollis</i> (Payk.)	CB FN OV
<i>Hippuriphila modeeri</i> (L.)	FN	<i>Ceutorhynchus obstrictus</i> (Marsh.)	FN
<i>Crepidodera aurata</i> (Marsh.)	CB OV	<i>Parethelcus pollinarius</i> (Forst.)	FN
<i>Crepidodera plutus</i> (Latr.)	FN	<i>Glocianus distinctus</i> (Bris.)	OV
<i>Sphaeroderma testaceum</i> (F.)	OV	<i>Datonychus melanostictus</i> (Marsh.)	FN
<i>Sphaeroderma rubidum</i> (Graells)	FN	<i>Hadroplontus litura</i> (F.)	FN
<i>Psylliodes affinis</i> (Payk.)	OV	<i>Trichosirocalus troglodytes</i> (F.)	CB FN OV
<i>Psylliodes picinus</i> (Marsh.)	CB	<i>Nedyus quadrimaculatus</i> (L.)	FN
<i>Psylliodes chrysocephalus</i> (L.)	OV	<i>Gymnetron veronicae</i> (Germ.)	FN
<i>Psylliodes cupreus</i> (Koch)	FN OV		